

This question paper contains 16 printed pages]

LA—35—2023

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Third Year) (Sixth Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2023

(New Course)

MANAGEMENT ACCOUNTING

Paper – II (B.C. – 6.2)

(Friday, 1-12-2023)

Time : 10.00 a.m. to 1.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—75

N.B. :— (i) Attempt all questions.

(ii) Use of simple non-programmable calculator is allowed.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) साधा नॉन-प्रोग्रामेबल कॅलक्युलेटर वापरण्यास परवानगी आहे.

1. The following information is extracted from the books of M/s Mohan : 20

Profit & Loss A/c

(For the year ended 31st March, 2021)

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
To Cost of sale	2,45,700	By sales	4,13,100
To Administrative expenses	40,500	Less Return	8,100
To Selling & Dis. exp.	81,000	By Non-operating income	4,050

P.T.O.

WT

(2)

LA—35—2023

To Non-operating		
Exp.	8,900	
To Provision for		
Tax	18,225	
To Net Profit	14,725	
	4,09,050	4,09,050

Balance Sheet

Particulars	Rs.
Land and Building	3,00,000
Plant & Machinery	2,50,000
Equity share capital	2,50,000
Preferential share capital	1,00,000
Stock	1,20,000
Sundry debtors	1,00,000
Cash and Bank	27,500
Prepaid expenses	2,500
Profit & Loss A/c (Cr. bal.)	1,00,000
General Reserve	50,000
Sundry Creditors	40,000

WT

(3)

LA—35—2023

Bill Payable	30,000
Outstanding expenses	7,500
Debentures	2,00,000
Mortgage loan	22,500

You are required to prepare common size income statement and common size Balance sheet.

खालील माहिती मे. मोहन यांच्या पुस्तकातून घेण्यात आली आहे :

लाभालाभ लेखा

(31 मार्च, 2021 रोजी संपणाऱ्या वर्षाकरिता)

विवरण	रु.	विवरण	रु.
विक्रय परिव्यय	2,45,700	विक्री	4,13,100
प्रशासकिय व्यय	40,500	वजा परत	8,100
विक्री व वितरण व्यय	81,000		4,05,000
अपरिचालन व्यय	8,900	अपरिचालन व्यय	4,050
करासाठी तरतूद	18,225		
शुद्ध नफा	14,725		
	4,09,050		4,09,050

P.T.O.

ताळेबंद

विवरण	रु.
भूमी व इमारत	3,00,000
यंत्र व संयंत्र	2,50,000
समता/साधारण भाग भांडवल	2,50,000
अग्रहक्क भाग भांडवल	1,00,000
स्कंध	1,20,000
विविध अधमर्ण	1,00,000
रोख व अधिकोष	27,500
पूर्वदत्त व्यय	2,500
नफातोटा लेखा (जमा अधि.)	1,00,000
सामान्य संचिती	50,000
विविध उत्तमर्ण	40,000
देय विपत्रे	30,000
अदत्त व्यय	7,500
कर्जरोखे	2,00,000
तारण कर्ज	22,500

तुम्हास सामान्य आकार उत्पन्न विवरण व सामान्य आकार स्थिती-विवरण तयार करण्याचे आहे.

2. Prepare an estimate of working capital requirement from the following information of Aruna Ltd. : 15

- (i) Annual sales – 250000 units
- (ii) Selling price Rs. 30 per unit
- (iii) Percentage of net profit on sale—35%
- (iv) Average stock holding in terms of sale requirement – 30 weeks
- (v) Average credit period allowed to customers – 20 weeks
- (vi) Average credit period allowed by supplier – 10 weeks
- (vii) Allow 10% for contingencies

खाली दिलेल्या अरुणा लि.च्या माहितीवरून आवश्यक अनुमानीत कार्यकारी भांडवल तयार करा :

- (i) वार्षिक विक्री – 250000 नग
- (ii) विक्री किंमत – रु. 30 प्रतीनग
- (iii) विक्रीवर शुद्ध नफ्याचे प्रतिशत प्रमाण – 35%
- (iv) विक्रीच्या आवश्यकतेनुसार सरासरी स्कंध धारण कालावधी—30 आठवडे
- (v) ग्राहकांना मान्यकरण्यात आलेला उधारीचा सरासरी कालावधी—20 आठवडे
- (vi) पुरवठादारांना मान्यता दिलेला उधारीचा सरासरी कालावधी—10 आठवडे
- (vii) संभाव्य खर्चासाठी 10% मान्य आहे.

P.T.O.

WT

(6)

LA—35—2023

Or

(किंवा)

The Sneha Company Ltd. is considering the purchase of a new machine, two alternatives A and B have been suggested each, having an initial cost of Rs. 2,00,000 :

Year	Cash inflows		Present value of Re. 1 at 10 Discount
	Machine A Rs.	Machine B Rs.	
1.	20,000	60,000	0.91
2.	60,000	80,000	0.83
3.	80,000	1,00,000	0.75
4.	1,20,000	60,000	0.68
5.	80,000	40,000	0.62

The Company has a target of return on capital of 10% on this basis. You are required to compare the net present value of the machines and advise which machine should be purchased employing discounted cash flow method.

स्नेहा कंपनी लि. ला एक नविन यंत्र खरेदी करावयाचे आहे. दोन पर्यायी यंत्रे 'अ' आणि 'ब' सुचविण्यात आली असून प्रत्येक यंत्राची मूल किंमत रु. 2,00,000 आहे :

वर्ष	रोख आंतरप्रवाह		वर्तमान मूल्ये रु. 1 चे 10 अपहाराणे
	यंत्र 'अ' रु.	यंत्र 'ब' रु.	
1.	20,000	60,000	0.91
2.	60,000	80,000	0.83
3.	80,000	1,00,000	0.75
4.	1,20,000	60,000	0.68
5.	80,000	40,000	0.62

कंपनीने भांडवलावर 10% या दराने मिळकतीचे लक्ष निश्चित केले आहे. वरील माहितीच्या आधारे यंत्राच्या शुद्ध वर्तमान मुल्याची तुलना करा आणि अपहारीत रोख प्रवाह पद्धतीचा वापर करून कोणते यंत्र खरेदी करावे या संबंधीचा सल्ला द्या.

3. The following are the summarised Profit & Loss A/c of Sushama Product Ltd. for the year ended 31st March, 2021 and Balance Sheet as on that date.

Calculate : 15

- (a) Liquid Ratio
(b) Debtors Turnover Ratio
(c) Operating Ratio
(d) Stock Turnover Ratio

P.T.O.

Profit & Loss Account**(For the year ended 31st March, 2021)**

Particulars	Amount Rs.	Particulars	Amount Rs.
To Opening Stock	49,750	By Sale	4,25,000
To Purchase	2,72,625	By Closing Stock	74,500
To Wage	7,125		
To Gross profit	1,70,000		
	<u>4,99,500</u>		<u>4,99,500</u>
To Operating Exp. :		By Gross Profit	1,70,000
Selling & Distribution Expense	15,000	By Non-operating Income-Interest	1,500
Administrative Exp.	75,000	Profit on sale of shares	3,000
Finance exp.	7,500		
To Non-operative Exp. :			
Loss on sale of asset		2,000	
To Net profit	75,000		
	<u>1,74,500</u>		<u>1,74,500</u>

Balance Sheet**(As on 31st March, 2021)**

Liabilities	Amount	Assets	Amount
	Rs.		Rs.
1,000 equity shares of Rs. 100 each	1,00,000	Land & Building	75,000
Reserve	45,000	Plant & Machinery	40,000
Profit & Loss A/c	30,000	Closing stock	74,500
Creditors	42,500	Debtors	25,000
Bill payable	12,500	Bill Receivable	10,500
Bank overdraft	10,000	Cash in hand	12,500
		Prepaid exp.	2,500
	2,40,000		2,40,000

31 मार्च, 2021 रोजी संपणाऱ्या वर्षाकरीता सुषमा प्रॉडक्ट्स लि. चा सारांशित नफतोटा लेखा व स्थिती-विवरण खालीलप्रमाणे दिले आहे. त्यावरून आगणन करा :

- तरल अनुपात
- अधमर्ण आवर्त अनुपात
- परिचालन अनुपात
- स्कंध आवर्त अनुपात.

P.T.O.

WT

(10)

LA—35—2023

नफातोटा लेखा

(31 मार्च, 2021 रोजी संपणाच्या वर्षाकरीता)

विवरण	रक्कम रु.	विवरण	रक्कम रु.
प्रारंभण स्कंध	49,750	विक्री	4,25,000
खरेदी	2,72,625	संवरण स्कंध	74,500
मजुरी	7,125		
सकल लाभ	1,70,000		
	4,99,500		4,99,500
परिचालन व्यय :		सकल लाभ	1,70,000
विक्री व वितरण व्यय	15,000	अपरिचालन आय—व्याज	1,500
प्रशासन व्यय	75,000	मागाच्या विक्रीवरील लाभ	3,000
वित्त व्यय	7,500		
अपरिचालन व्यय :			
संपत्तीच्या विक्रीवरील तोटा	2,000		
शुद्ध लाभ	75,000		
	1,74,500		1,74,500

ताळेबंद

(31 मार्च, 2021 रोजीचे)

देयता	रक्कम रु.	संपत्ती	रक्कम रु.
1,000 समता भाग प्रत्येकी		भूमी व इमारत	75,000
100 रु. प्रमाणे	1,00,000	यंत्र व संयंत्र	40,000
संचिती	45,000	संवरण स्कंध	74,500

WT

(11)

LA—35—2023

नफातोटा लेखा	30,000	अधमर्ण	25,000
उत्तमर्ण	42,500	प्राप्त विपत्रे	10,500
देय विपत्रे	12,500	हस्तस्थ रोख	12,500
अधिकोष अधिविकर्ष	10,000	पूर्वदत्त व्यय	2,500
	2,40,000		2,40,000

Or

(किंवा)

The following are the Balance Sheets of a concern for the years 2020 and 2021.

Prepare a Comparative Balance Sheet and comment on the financial position of the concern :

Liabilities	2020	2021
	Rs.	Rs.
Equity share capital	1,50,000	2,00,000
Reserve and surplus	82,500	55,500
Debentures	50,000	75,000
Long-term Loan	37,500	50,000
Bill Payable	12,500	11,250
Creditors	25,000	30,000
Outstanding Exp.	1,250	2,500
	3,58,750	4,24,250

P.T.O.

Assets	2020	2021
	Rs.	Rs.
Land and Building	92,500	67,500
Plant and Machinery	1,00,000	1,50,000
Furniture	5,000	6,250
Goodwill	6,250	7,500
Cash in hand	5,000	20,000
Bill Receivable	25,000	12,500
Marketable Securities	12,500	15,000
Debtors	37,500	47,500
Stock	62,500	87,500
Prepaid Expenses	—	500
Preliminary Expenses	12,500	10,000
	3,78,750	4,24,250

एका संस्थेची 2020 आणि 2021 रोजीची स्थितीविवरणे खालीलप्रमाणे आहेत.

त्यावरून तुलनात्मक स्थितीविवरण तयार करून संस्थेच्या आर्थिक स्थितीवर मत व्यक्त करा :

देयता	2020	2021
	(रु.)	(रु.)
समता भाग भांडवल	1,50,000	2,00,000
संचिती आणि आधिक्य	82,500	55,500
कर्जरोखे	50,000	75,000
दिर्घकालीन कर्ज	37,500	50,000

WT

(13)

LA—35—2023

देय विपत्रे	12,500	11,250
धनको	25,000	30,000
अदत्त व्यय	1,250	2,500
	3,58,750	4,24,250
संपत्ती	2020	2021
	(रु.)	(रु.)
भूमी आणि इमारत	92,500	67,500
यंत्र आणि संयंत्र	1,00,000	1,50,000
उपस्कर	5,000	6,250
ख्याती	6,250	7,500
हस्तस्थ रोख	5,000	20,000
प्राप्त विपत्रे	25,000	12,500
विपणन योग्य प्रतिभूती	12,500	15,000
ऋणको	37,500	47,500
स्कंध	62,500	87,500
पुर्वदत्त खर्च	—	500
प्रारंभीक खर्च	12,500	10,000
	3,78,750	4,24,250

P.T.O.

4. The following information is related to the Kamal Ltd. for the year ended 2021 : 15

Particulars	Actual Rs.	Budgeted Rs.
Sale	1,80,000	1,50,000
Direct material	75,000	60,000
Direct labour	15,000	21,000
Administrative Expenses	30,000	21,000
Finance Expenses	4,500	6,000
Selling Exp.	21,000	15,000
Total cost	1,45,500	1,23,000
Profit before tax	34,500	27,000
Tax	7,500	6,000
Net profit after tax	27,000	21,000

Prepare Responsibility Accounting Report for the profit centre showing therein variance from budget in absolute figures and also in percentage form.

कमल लि. शी संबंधित 2021 रोजी संपणाऱ्या वर्षाची माहिती खालीलप्रमाणे आहे :

विवरण	प्रत्यक्ष रु.	अंदाजपत्रकीय रु.
विक्री	1,80,000	1,50,000
प्रत्यक्ष सामुग्री	75,000	60,000

WT

(15)

LA—35—2023

प्रत्यक्ष मजुरी	15,000	21,000
प्रशासनिक खर्च	30,000	21,000
वित्तीय खर्च	4,500	6,000
विक्री खर्च	21,000	15,000
एकूण परिव्यय	1,45,500	1,23,000
करापूर्वीचा नफा	34,500	27,000
कर	7,500	6,000
करानंतरचा निव्वळ नफा	27,000	21,000

वरील माहितीवरून लाभ केंद्राचा उत्तरदायित्व अहवाल तयार करून त्यात परिपूर्ण संख्येच्या व प्रतिशत स्वरूपातील विचलने तयार करा.

Or

(किंवा)

Prepare an estimate of working capital requirement from the following information of Prajval Trading Concern :

(i) Annual sales	3,00,000 units
(ii) Selling price	Rs. 20 per unit
(iii) Percentage of net profit on sale	30%
(iv) Average credit period allowed to customers	10 weeks
(v) Average credit period allowed by suppliers	6 weeks
(vi) Average stock holding in term of sale requirement	14 weeks
(vii) Allow 15% for contingencies.	

P.T.O.

खाली दिलेल्या एका प्रचल व्यापारी संस्थेच्या माहितीवरून आवश्यक अनुमानीत कार्यकारी भांडवल तयार करा :

(i)	वार्षिक विक्री	3,00,000 नग
(ii)	विक्री किंमत	रु. 20 प्रतीनग
(iii)	विक्रीवरील निव्वळ नफ्याचे प्रतिशत	30%
(iv)	ग्राहकाना मान्य करण्यात आलेला उधारीचा सरासरी कालावधी	10 आठवडे
(v)	पुरवठादारांनी मान्यता दिलेला उधारीचा सरासरी कालावधी	6 आठवडे
(vi)	विक्रीच्या आवश्यकतेनुसार सरासरी स्कंध धारणा कालावधी	14 आठवडे
(vii)	संभाव्य खर्चासाठी 15% मान्य.	

5. Write short notes on (any two) : 10

- (i) Advantages of Ratio Analysis
- (ii) Importance of Capital Budgeting
- (iii) Limitation of Responsibility Accounting
- (iv) Objective of Financial Statement Analysis.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (i) अनुपात विश्लेषणाचे फायदे
- (ii) भांडवली अंदाजपत्रकाचे महत्व
- (iii) जबाबदारी लेखांकनाच्या मर्यादा
- (iv) वित्तीय विवरण विश्लेषणाचे हेतू.